

Vergaderjaar 1989-1990

16 447

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

Nr. 70

VIJFDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 15 mei 1990

In de tweede nader gewijzigd voorstel van wet (nr. 18) zoals gewijzigd bij vierde nota van wijziging (nr. 68), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In artikel 1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De woorden «Onze Minister van Landbouw en Visserij» worden vervangen door: Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
2. Onder plaatsing van het cijfer 1 voor de bestaande tekst, wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
 2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het bepaalde bij of krachtens deze wet geheel of gedeeltelijk van toepassing is op handelingen met embryo's voor zover deze zich buiten de baarmoeder van het dier bevinden.

B

In artikel 3, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel b wordt het woord «eigener» vervangen door: eigen.
2. Na onderdeel b wordt onder vervanging van het leesteken punt aan het slot van dat onderdeel door het leesteken puntkomma, een nieuw onderdeel c toegevoegd, luidende:
 - c. die op verzoek van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over bij die Kamer ahangig gemaakte initiatiefvoorstellen van wet adviseert.

C

De aanhef van artikel 7 wordt vervangen door:

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden voor bij die maatregel aangewezen categorieën van houders van dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan regelen gesteld omtrent:

D

In artikel 15 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid worden de woorden «andere door Onze Minister aangewezen dieren» vervangen door: andere dieren van door Onze Minister aangewezen soorten of categorieën daarvan.
2. In het tweede lid worden de woorden «vorige lid» vervangen door: eerste lid.
3. In het derde lid worden de woorden «de vorige leden » vervangen door: het eerste en tweede lid.

E

Artikel 23, eerste lid, onderdelen e en f, worden vervangen door:

- e. andere dieren behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan;
- f. andere dieren van door Onze Minister voor een termijn van ten hoogste acht maanden aangewezen soorten of categorieën daarvan.

F

In artikel 25 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid worden de onderdelen a en b vervangen door:
 - a. schorsing van markten waarop dieren van door hem aangewezen soorten of categorieën daarvan worden verhandeld en sluiting van diergaarden en daarmede vergelijkbare inrichtingen bevelen, dan wel markten, diergaarden of vergelijkbare inrichtingen verbieden indien niet wordt voldaan aan door hem te stellen regelen;
 - b. het op een plaats bijeenbrengen van dieren van door hem aangewezen soorten of categorieën daarvan afkomstig van verschillende plaatsen verbieden of daaromtrent regelen stellen.
2. Onder vernummering van het tweede lid tot derde lid wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:
 2. De regelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de aanvoer naar en de afvoer van dieren van markten en andere plaatsen waarop dieren afkomstig van verschillende plaatsen bijeen worden gebracht alsmede op de controle daarop, daaronder begrepen de verzegeling van vervoermiddelen en de afgifte van bewijsstukken.

G

In artikel 31, tweede lid, worden de woorden «vorige lid» vervangen door: eerste lid.

H

In artikel 32 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt vervangen door:
 1. Het is verboden dieren van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan, danwel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen produkten of voorwerpen te vervoeren van of naar gebouwen en terreinen, waar een kenteken, als bedoeld in artikel 29, eerste lid, is geplaatst.
 2. In het derde lid worden in de eerste volzin de woorden «de vorige leden» vervangen door: het eerste en tweede lid.

I

In artikel 33, tweede lid, worden de woorden «vorige lid» vervangen door: eerste lid.

J

In artikel 34 worden de woorden «aanwezige door hem aangewezen soorten dieren» vervangen door: aanwezige dieren van door hem aangewezen soorten.

K

In artikel 37 bis worden in de tweede volzin de woorden «in afwijking van het bepaalde in artikel 81e» vervangen door: in afwijking van het bepaalde in artikel 4, eerste lid, van de Bekendmakingswet (stb. 1988, 18).

L

Artikel 37a wordt vervangen door:

Artikel 37a

1. Het is verboden dieren te houden, tenzij deze behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan.
2. Bij een maatregel als bedoeld in het eerste lid kan worden bepaald dat het houden slechts onder bepaalde voorwaarden is toegestaan.

M

Artikel 37a bis wordt vervangen door:

Artikel 37a bis

1. Het is verboden dieren met het oog op de produktie van van die dieren afkomstige produkten te houden, tenzij deze behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan.
2. Het is verboden dieren aangeboden, in opstallen, hokken of kooien te houden, tenzij deze behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan.

N

Artikel 37b, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent de wijze waarop dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan mogen worden gehouden.

O

Aan artikel 37c wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

3. Een ieder is verplicht hulpbehoevende dieren de nodige zorg te verlenen.

P

Artikel 37e wordt vervangen door:

Artikel 37e

Bij algemene maatregel van bestuur worden voor bij die maatregel aangewezen categorieën van houders van dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan regelen gesteld omtrent de verzorging, voeding, drenking, behandeling en het africhten van dieren.

Q

Artikel 37f wordt vervangen door:

Artikel 37f

Het is verboden dieren van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan van het ouderdier te scheiden voordat die dieren een bij die maatregel vastgestelde leeftijd hebben bereikt.

R

Artikel 37g wordt vervangen door:

Artikel 37g

1. Het is verboden een of meer lichamelijke ingrepen bij een dier te verrichten, waarbij een deel of delen van het lichaam wordt of worden verwijderd of beschadigd.

2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. ingrepen betreffende het onvruchtbaar maken van een dier;
- b. ingrepen waarvoor een diergeneeskundige noodzaak bestaat;
- c. bij algemene maatregel van bestuur aangewezen ingrepen;
- d. overige bij of krachtens enig wettelijk voorschrift verplichte dan wel toegestane ingrepen.

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld omtrent de wijze waarop en de gevallen waarin de lichamelijke ingrepen, bedoeld in het tweede lid, onderdelen c en d, slechts mogen worden verricht.

S

In artikel 37h worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste en tweede lid, worden de woorden «bij of krachtens artikel 37g» telkens vervangen door: bij artikel 37g.

2. Het derde lid wordt vervangen door:

3. Het ten verkoop in voorraad hebben, ten verkoop aanbieden, verkopen en kopen van dieren waaraan een bij artikel 37g verboden ingreep is verricht, is verboden.

T

Artikel 37i wordt vervangen door:

Artikel 37i

Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent embryotransplantatie bij dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan.

U

In artikel 37k worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het doden van dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan.

2. In het tweede lid worden in de aanhef de woorden «kunnen onder meer betrekking hebben» vervangen door: hebben in ieder geval betrekking.

3. In het vijfde lid worden in onderdeel a de woorden «Nederlands-Israëlietisch» vervangen door «Nederlands-Israëlietisch» en wordt aan het slot «voorzover» vervangen door «voor zover».

4. Het negende lid wordt vervangen door:

9. Bij algemene maatregel van bestuur worden in het belang van de bescherming van het slachtdier regelen gesteld omtrent het slachten volgens de Israëlietische of de Islamitische ritus.

V

In artikel 37l worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt na de woorden «van dieren» ingevoegd: van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan.

2. In het tweede lid wordt onder vervanging van het leesteken aan het slot van het vijfde gedachtenstreepje door puntkomma, een nieuw gedachtenstreepje toegevoegd, luidende:

– de voorzieningen binnen huisvestingssystemen.

3. Het derde lid wordt vervangen door:

3. Bij algemene maatregel van bestuur kan het ten verkoop in voorraad hebben, verkopen en afleveren van daarbij aan te wijzen huisvestingssystemen, onderdelen daarvan of voorzieningen binnen huisvestingssystemen worden verboden dan wel slechts worden toegestaan voor zover die systemen, onderdelen of voorzieningen voldoen aan bij die maatregel gestelde eisen.

4. Een nieuw zesde lid wordt toegevoegd, luidende:

6. Tenzij bij een maatregel als bedoeld in het eerste lid anders wordt bepaald, is het bepaalde bij of krachtens de artikelen 37l bis tot en met 37l decies niet van toepassing in het geval voor de dieren van de aangewezen soort of categorie daarvan bij die maatregel regelen zijn gesteld omtrent de huisvesting.

W

Na artikel 37l worden nieuwe artikelen 37l bis tot en met 37l novies ingevoegd, luidende:

Artikel 37l bis

1. Het is verboden een seriematig vervaardigd huisvestingssysteem voor dieren van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan, voorhanden te hebben, ten verkoop in voorraad te hebben, te verkopen, af te leveren of te gebruiken.

2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet indien een huisvestingssysteem is toegelaten.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt eveneens niet ten aanzien van huisvestingssystemen die worden doorgevoerd of kennelijk bestemd zijn voor uitvoer.

Artikel 371 ter

1. Een huisvestingssysteem wordt slechts toegelaten indien op grond van de door de aanvrager overgelegde gegevens met redelijke zekerheid mag worden aangenomen dat het systeem geen schadelijke effecten heeft op het welzijn van dieren waarvoor het bestemd is, in een mate die niet aanvaardbaar is.

2. Over de toelating van een huisvestingssysteem beslist Onze Minister op aanvraag van de fabrikant, de importeur of een handelaar, gehoord de Commissie toelating huisvestingssystemen landbouwhuisdieren, bedoeld in artikel 371 sexies.

3. Een aanvraag voor een toelating dient in ieder geval vergezeld te gaan van een door of vanwege de aanvrager opgestelde rapportage ter zake van dat huisvestingssysteem over de effecten op het welzijn van dieren waarvoor het bestemd is.

4. Een rapportage als bedoeld in het derde lid dient te zijn opgesteld in de Nederlandse taal en bevat in ieder geval:

a. een specifieke beschrijving van het huisvestingssysteem, waarvan onder meer deel uitmaakt een beschrijving van:

– de afmetingen en uitvoeringen van kooien, hokken en stallen alsmede hun vormgeving;

– de aard van de wanden en van het vloer- en grondoppervlak van kooien, hokken en stallen, in het bijzonder de daarvoor te gebruiken materialen;

– de inrichting van kooien, hokken en stallen, in het bijzonder de daarin aan te brengen voeder- en drinkwatervoorzieningen alsook voorzieningen die het voor het dier mogelijk maken soort eigen gedrag te ontplooiën;

– de verlichting, luchtverversing en verwarming van kooien, hokken en stallen;

– de aanwezigheid en de aard van afrasteringen;

b. een specifieke beschrijving van de gevolgen van het huisvestingssysteem voor het welzijn van dieren waarvoor het bestemd is.

5. Onze Minister stelt regelen omtrent de behandeling van een aanvraag. Daarbij kan onder meer worden bepaald:

a. dat een aanvraag eerst in behandeling wordt genomen nadat een daarvoor vastgesteld bedrag is voldaan;

b. welke kosten van het onderzoek, voortvloeiend uit een aanvraag, ten laste van de aanvrager worden gebracht;

c. welke gegevens naast die als bedoeld in het vierde lid dienen te worden overgelegd;

d. In welke gevallen een aanvraag voor een toelating niet ontvankelijk wordt verklaard.

6. Aan een toelating kunnen voorschriften worden verbonden. Zij kan onder beperkingen worden verleend.

Artikel 371 quater

1. Huisvestingssystemen waarvan kan worden aangetoond dat zij vóór de inwerkingtreding van een maatregel als bedoeld in artikel 371 bis, eerste lid, voorhanden zijn, ten verkoop in voorraad zijn gehouden, zijn verkocht, zijn afgeleverd dan wel in gebruik zijn, zijn toegelaten voor een

door Onze Minister vastgestelde termijn. Deze termijn kan verschillen naar gelang het huisvestingssysteem.

2. Onze Minister stelt regelen omtrent de wijze waarop dient te worden aangetoond dat huisvestingssystemen vóór de inwerkingtreding van een maatregel als bedoeld in artikel 371 bis, eerste lid, voorhanden zijn, ten verkoop in voorraad zijn gehouden, zijn verkocht, zijn afgeleverd dan wel in gebruik zijn.

Artikel 371 quinquies

1. Onze Minister kan een toelating intrekken, indien ter zake daarvan:

- a. bij de aanvraag zodanig onjuiste gegevens zijn verstrekt dat, indien deze ten tijde van de toelating bekend zouden zijn geweest, de aanvraag zou zijn afgewezen;

- b. blijkt dat zich zodanige schadelijke effecten voordoen dat, indien deze ten tijde van de toelating bekend zouden zijn geweest, de aanvraag zou zijn afgewezen;

- c. een ander huisvestingssysteem is toegelaten dat uit een oogpunt van welzijn van dieren de voorkeur heeft en waarvan overigens het gebruik redelijkerwijs kan worden gevegd.

2. Onze Minister kan bepalen dat een huisvestingssysteem waarvan de toelating ingevolge het eerste lid is ingetrokken, nog gedurende een daarbij vast te stellen termijn voorhanden mag worden gehouden, ten verkoop in voorraad mag worden gehouden, mag worden verkocht, mag worden afgeleverd of mag worden gebruikt. Deze termijn kan verschillen naar gelang de in de eerste volzin genoemde handeling.

Artikel 371 sexies

1. Er is een Commissie toelating huisvestingssystemen landbouwhuisdieren die is belast met de advisering van Onze Minister over de toelating van huisvestingssystemen en de intrekking daarvan.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent onder meer de samenstelling en de werkwijze van de commissie, bedoeld in het eerste lid. Deze regelen hebben mede betrekking op de zittingsduur, de schorsing en het ontslag van de leden van de commissie.

Artikel 371 septies

Van een toelating of intrekking daarvan wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Artikel 371 octies

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld betreffende het voorhanden hebben, ten verkoop in voorraad hebben, verkopen, afleveren of gebruiken van huisvestingssystemen die kennelijk in een proefstadium verkeren. Daarbij kan worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens deze wet.

2. Voor zover krachtens het eerste lid wordt bepaald dat proefnemingen slechts na daartoe gedane aanvraag kunnen worden toegestaan, kunnen de kosten voortvloeiende uit deze aanvraag ten laste van de aanvrager worden gebracht volgens door Onze Minister gestelde regelen.

Artikel 371 novies

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 371 bis tot en met 371 quinquies.

Artikel 37l decies

Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het bepaalde bij of krachtens de artikelen 37l bis tot en met 37l novies geheel of gedeeltelijk van overeenkomstige toepassing is voor bij die maatregel aangewezen seriematig vervaardigde onderdelen van dan wel aangewezen seriematig vervaardigde voorzieningen binnen huisvestings-systemen.

X

In artikel 37m worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt vervangen door:
 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het fokken met dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan, daaronder begrepen de methoden van fokken.
 2. In het tweede lid wordt het woord «gegeven» vervangen door: gesteld.

Y

Artikel 37n wordt vervangen door:

Artikel 37n

Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het bedrijfsmatig verkopen, ten verkoop in voorraad hebben, ten verkoop aanbieden, verhuren en afleveren van dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan.

Z

In artikel 37o, eerste lid, wordt het woord «groepen» vervangen door: categorieën daarvan.

AA

Artikel 37q, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent het vervoer van dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan.

BB

In artikel 37r worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het tweede lid wordt vervangen door:
2. Het is verboden wedstrijden waarbij de snelheid of de kracht van dieren wordt beproefd te organiseren of dieren daaraan te doen deelnemen, tenzij deze bij algemene maatregel van bestuur zijn toegestaan.
2. Onder vernummering van het derde lid tot vierde lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:
3. Onverminderd het bepaalde in het eerste en tweede lid worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen gesteld omtrent wedstrijden waarbij dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan worden gebruikt.
3. In het vierde lid worden de woorden «krachtens het tweede lid» vervangen door: krachtens het derde lid.

CC

In artikel 37x, eerste lid, worden de woorden «met bepaalde in artikel 37m kunnen» onderscheidenlijk «regelen worden gesteld» vervangen door: «het bepaalde bij artikel 37m worden» onderscheidenlijk «regelen gesteld».

DD

Artikel 73 wordt vervangen door:

Artikel 73

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het, anders dan in doorvoer buiten Nederland brengen van andere dan in artikel 72, eerste lid, bedoelde dieren van bij die maatregel aangewezen soorten of categorieën daarvan, en bij die maatregel aangewezen produkten van dierlijke oorsprong worden verboden, tenzij de zending overeenkomstig daartoe gestelde regelen voorzien is van een of meer merken en vergezeld gaat van een of meer bewijsstukken aangebracht onderscheidenlijk afgegeven op grond van een van Rijkswege ingesteld onderzoek, ten bewijze dat voldaan is aan de met het oog op de uitvoer bij of krachtens die maatregelen gestelde eisen.

EE

In artikel 75, eerste lid, wordt het woord «diersoort» vervangen door: diersoort of categorieën daarvan.

FF

In artikel 77a worden de woorden «dat besluit» vervangen door: die maatregel.

GG

In artikel 77e, tweede lid, wordt de zinsnede «met dien verstande, dat het aldus bepaalde bedrag met bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentages kan worden verlaagd al naar gelang de inrichting van het bedrijf en de maatregelen die door de eigenaar zijn genomen om de gezondheid van de dieren op het bedrijf te waarborgen» vervangen door:

met dien verstande, dat het aldus bepaalde bedrag met bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentages kan worden verlaagd. Deze percentages verschillen naar gelang aan de in de laatste zinsnede bedoelde maatregel gestelde eisen ter zake van de inrichting van het bedrijf is voldaan en door de eigenaar in die maatregel bedoelde maatregelen zijn genomen om de gezondheid van de dieren op het bedrijf te waarborgen.

HH

In artikel 77m, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In de aanhef wordt het woord «terzake» vervangen door: ter zake.
2. Onder verwijzing van de aanduidingen van de onderdelen c tot en met h in d tot en met i, wordt een nieuw onderdeel c ingevoegd, luidende:

c. de controle, bedoeld in artikel 25, tweede lid.

II

In artikel 77p, eerste lid, worden de woorden «kunnen» onderscheidenlijk «regelen worden gesteld» vervangen door: «worden» onderscheidenlijk «regelen gesteld».

JJ

In artikel 80, tweede lid, worden de woorden «vorige lid» onderscheidenlijk «vastgesteld» vervangen door: «eerste lid» onderscheidenlijk «gesteld».

KK

In artikel 81, eerste lid, wordt het woord «gegeven» vervangen door: gesteld.

LL

In artikel 81a, derde lid, komen de woorden «ingevolge deze wet» te vervallen

MM

In artikel 81b, eerste lid, wordt het woord «vastgestelde» vervangen door: gestelde.

NN

In artikel 81c, tweede lid, worden de woorden «De artikelen 3» vervangen door: De artikelen 2, 3.

OO

In artikel 81d worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt vervangen door:

1. De algemene maatregelen van bestuur, bedoeld in de artikelen 1, tweede lid; 23, eerste lid, onderdeel e; 37a, eerste lid; 37a bis, eerste en tweede lid; 37b, eerste lid; 37e; 37f; 37g, tweede lid, onderdeel c, en derde lid; 37i; 37j; 37k, eerste en negende lid; 37l, eerste en derde lid; 37l bis, eerste lid; 37l sexies, tweede lid; 37l octies, eerste lid; 37l novies; 37l decies; 37m, eerste lid; 37n; 37o, eerste, tweede en vierde lid; 37q, eerste lid; 37r, tweede en derde lid; 37v; 37v bis, eerste lid; 37x, eerste lid, alsmede 77o worden aan beide Kamers der Staten-Generaal overgelegd. Binnen 30 dagen na overlegging kan door ten minste een vijfde van het grondwettelijk aantal leden van één der Kamers de wens te kennen worden geven dat de inwerkingtreding bij wet zal worden geregeld. Indien zodanige wens te kennen wordt gegeven, dienen wij zo spoedig mogelijk een desbetreffend wetsontwerp in.

2. In het vierde lid worden de woorden «de bedrijfslichamen» vervangen door: de Raad voor dierenaangelegenheden alsmede de bedrijfslichamen.

PP

Artikel 81e komt te vervallen.

QQ

In artikel 81I, derde lid, worden de woorden «de vorige leden» vervangen door: het eerste en tweede lid.

RR

In artikel 84a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «37c» vervangen door: 37c, eerste lid.
2. Het tweede lid wordt vervangen door:
 2. Gedragingen in strijd met de voorschriften vastgesteld bij of krachtens de artikelen 37a, 37b, 37c, derde lid, 37h, eerste en tweede lid, 37o, tweede lid, 37r, tweede en derde lid, 37s, 37t en 37u zijn overtredingen.

SS

In artikel 84b worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «37c» vervangen door: 37c, eerste lid.
2. Gedragingen in strijd met de voorschriften vastgesteld bij of krachtens de artikelen 37a, 37b, 37c, derde lid, 37h, eerste en tweede lid, 37o, tweede lid, 37r, tweede en derde lid, 37s, 37t en 37u worden gestraft met een hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de derde categorie.

TT

In artikel 86 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel c komt de aanduiding «37v bis» alsmede de hierop volgende leestekens komma te vervallen en wordt voorafgaand aan de aanduiding «7» onderscheidenlijk «37m» ingevoegd: «1, tweede lid,» onderscheidenlijk «371 bis, 371 ter, zesde lid, 371 octies, eerste lid, 371 novies, 371 decies.
2. Na onderdeel c worden een nieuw onderdeel d en e toegevoegd, luidende:
 - d. Een gedraging in strijd met het bepaalde bij of krachtens artikel 37v bis is een misdrijf wanneer zij opzettelijk geschiedt, en overigens een overtreding.
 - e. Aan artikel 1, onder 3°, wordt toegevoegd: de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren, artikel 37v bis.

UU

In artikel 87, onderdeel C, worden de woorden «Onze Minister van Landbouw en Visserij» vervangen door : Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

VV

De eerste ondertekenaar wordt vervangen door:
De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Toelichting

Voor zover de in de vijfde nota van wijziging opgenomen wijzigingen niet behoren tot de categorie «verbeteringen van redactionele dan wel technisch-juridische aard» worden zij hieronder toegelicht.

Onderdeel A

De ontwikkeling van de embryotransplantatie brengt met zich dat in de toekomst verschillende handelingen met embryo's voor zover zij zich buiten het moederdier bevinden, mogelijk zijn. Het is gewenst om ter zake van dergelijke handelingen regelen te kunnen stellen. Om die reden wordt voorgesteld dat bij algemene maatregel van bestuur het bepaalde bij of krachtens het onderhavige wetsvoorstel geheel of gedeeltelijk van toepassing kan worden verklaard ten aanzien van handelingen met embryo's. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het van toepassing verklaren van regelen die ingevolge artikel 37n inzake de handel in dieren zijn vastgesteld.

Voornoemde algemene maatregel van bestuur zal worden overgelegd aan beide Kamers der Staten-Generaal. Artikel 81d, eerste lid, is dienovereenkomstig aangepast.

Onderdeel B

Overeenkomstig de Aanwijzingen inzake externe adviesorganen en inzake interdepartementale commissies is tevens de adviesfunctie van de Raad voor dierenaangelegenheden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal vastgelegd.

Onderdelen C, L, N, P, Q, R, T, U, X, Y, AA, BB, CC en II

De wetssystematiek is van met name een aantal welzijnsbepalingen nader bezien.

Op grond van het voorgaande is bij een aantal bepalingen (artikel 37b, wijze van houden van dieren; artikel 37e, de verzorging van dieren; artikel 37i, embryotransplantatie bij dieren; artikel 37k, de wijze waarop dieren mogen worden gedood; artikel 37m, het fokken met dieren; artikel 37n, de handel in dieren; artikel 37q, vervoer van dieren; artikel 37r, wedstrijden waarbij dieren worden gebruikt en artikel 37x, fokken met vee alsmede artikel 7, zorg voor de gezondheid van dieren en 77p, regelen ten aanzien van diervoeder, voedsel- en slachtafvallen) het facultatieve karakter gewijzigd in een verplicht karakter. Daarbij is bepaald dat deze verplichting tot regelgeving geldt voor aangewezen diersoorten of categorieën daarvan.

Voorts is de wetssystematiek van een aantal bepalingen (artikel 37a, houden van dieren, 37f, scheiden van een dier van het ouderdier en 37g ingrepen bij dieren) gewijzigd in een verbod, tenzij toegestaan.

Onderdelen F en HH

De wijziging van artikel 25 vloeit voort uit de wijzigingen van de Veewet, zoals die worden voorgesteld bij nota van wijziging bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Veewet (varkenspestmaatregelen)(Kamerstukken II 1989/90, 21 243, nr.6).

Op grond van dat wetsvoorstel wordt om de risico's voor het uitbreken en verspreiden van varkenspest tot een minimum te beperken, voorgesteld in artikel 10 van de Veewet een wettelijke basis op te nemen voor maatregelen ter zake van markten en verzamelplaatsen, waarop varkens bijeen worden gebracht. Tevens wordt daarbij een basis opgenomen om een vergoeding van de kosten van controle te heffen. De in voornoemd wetsvoorstel voorziene wijzigingen van de Veewet zijn dienovereenkomstig verwerkt in artikel 25 van het onderhavige wetsvoorstel en met betrekking tot de voorziene basis voor het heffen van een vergoeding voor controle in artikel 77m.

Onderdeel M

De systematiek van artikel 37a bis is vereenvoudigd in die zin dat aangewezen worden de diersoorten of categorieën daarvan, waarvan de dieren met het oog op de van die dieren afkomstige produkten mogen worden gehouden of waarvan dieren in kooien, hokken, opstallen of aangebonden mogen worden gehouden. Daarnaast zijn in het artikel de mogelijkheden van vrijstelling en ontheffing komen te vervallen, aangezien in artikel 81a reeds is voorzien in een algemene vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheid. Bij een dergelijke vrijstelling of ontheffing kunnen specifieke voorschriften ter zake van het welzijn van dieren worden gesteld.

Onderdeel N

Het facultatieve karakter van artikel 37b is gewijzigd in een verplicht karakter. Daarbij is wel bepaald dat de verplichting tot het stellen van regelen omtrent de wijze waarop dieren mogen worden gehouden slechts geldt voor aangewezen diersoorten of categorieën daarvan. Uiteraard zullen uit wetstechnisch oogpunt de regelen in het merendeel van de gevallen inhouden dat verbodsbepalingen worden vastgesteld terzake van de wijze waarop dieren niet mogen worden gehouden.

Onderdeel O

Uit wetssystematische overwegingen zijn de welzijnsbepalingen voor in de vrije natuur levende dieren ondergebracht in de wetgeving die de soortenbescherming op het oog heeft, zoals Jachtwet, Vogelwet, Visserijwet en toekomstige Flora- en faunawet. In het wetsvoorstel is thans wel als algemeen uitgangspunt van de bescherming van het welzijn van alle dieren, een zorgplicht opgenomen.

Onderdelen R en S

De systematiek van artikel 37g betreffende ingrepen bij dieren wordt gewijzigd. Ingrepen bij dieren zijn ingevolge artikel 37g, eerste lid, verboden, voor zover deze niet ingevolge het tweede lid van dat artikel zijn toegestaan. Zo zijn in het artikel uitzonderingen opgenomen voor ingrepen betreffende het onvruchtbaar maken van een dier of voor ingrepen waarvoor een diergeneeskundige noodzaak bestaat. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om een aantal ingrepen bij algemene maatregel van bestuur toe te staan. In dat kader zal ook het verkorten van de staartwervelkolom van dieren nader worden gezien. Tenslotte wordt een uitzondering gemaakt voor overige bij of krachtens enig wettelijk voorschrift verplichte dan wel toegestane ingrepen. Daarbij wordt onder meer gedacht aan ingrepen ter zake van het aanbrengen en aangebracht laten van merken en merktekens bij dieren, hetgeen ingevolge artikel 77o kan worden voorgeschreven. Voorts kan daarbij worden gedacht aan ingrepen in het kader van de embryotransplantatie, waaromtrent ingevolge artikel 37i regelen worden gesteld.

Onderdeel V

In artikel 37l is tevens de mogelijkheid geboden om nadere regelen te stellen terzake van voorzieningen binnen huisvestingssystemen. Op grond daarvan kunnen bijvoorbeeld ook regelen worden gesteld terzake van apparaten die binnen huisvestingssystemen worden gebruikt. Daarbij valt onder meer te denken aan een koetrainer, een voorziening om het (mest)gedrag van een koe te beïnvloeden.

Voornoemde regelen kunnen evenzeer een verbod inhouden om bepaalde aan te wijzen voorzieningen te gebruiken. Voorts heeft aanpassing van artikel 371 plaatsgevonden in verband met de introductie van een systeem van preventieve toetsing, waarop hierna wordt ingegaan.

Onderdeel W

In het wetsvoorstel is een preventieve toetsing opgenomen voor die gevallen, waarin algemene regels voor huisvesting te kort schieten.

Het belang van preventieve toetsing is vooral gelegen in die gevallen, waarin onderzoek en regelgeving nog niet hebben geleid tot concrete normen voor huisvesting. Een preventieve toetsing kan dan voorkomen dat deze ontwikkelingen leiden tot aantasting van het welzijn van dieren door huisvestingssystemen, onderdelen daarvan of voorzieningen binnen huisvestingssystemen.

Preventieve toetsing is niet meer noodzakelijk indien concrete normen voor de huisvesting zijn vastgelegd. Artikel 371, zesde lid, bepaalt dan ook dat in principe een systeem van preventieve toetsing niet van toepassing is voor huisvestingssystemen, onderdelen daarvan of voorzieningen binnen huisvestingssystemen, waarvoor algemene regels zijn gesteld. Daarop kan een uitzondering worden gemaakt, indien de in algemene regels vastgelegde normen onvolledig zijn of te vaag zijn. In die gevallen biedt artikel 371, zesde lid, de mogelijkheid om een aanvullende preventieve toetsing te handhaven.

Het stelsel van preventieve toetsing bevat een toetsing van seriematig geproduceerde huisvestingssystemen voor dieren van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten of categorieën daarvan. Uiteraard zullen slechts soorten of categorieën worden aangewezen waarvan de dieren in het algemeen met het oog op de produktie worden gehouden. Het stelsel richt zich zowel op de fabrikant, de importeur of de handelaar als op de ondernemer die dieren houdt. Zij mogen slechts toegelaten systemen voorhanden hebben. Voorts is ook het in de handel brengen van een systeem slechts mogelijk, indien dat is toegelaten.

Om een toelating te verkrijgen moet een rapportage van het systeem worden overgelegd waaruit de effecten op het welzijn van de betrokken dieren blijkt. Een dergelijke rapportage moet daartoe een specifieke beschrijving bevatten van de voor de huisvesting relevante zaken.

Ingevolge artikel 371 ter, eerste lid, wordt vervolgens getoetst of het betreffende huisvestingssysteem geen schadelijke effecten heeft op het welzijn van dieren in een mate die niet aanvaardbaar is. Bij de beoordeling van de hiervoor bedoelde aanvaardbaarheid worden de welzijnsaspecten afgewogen tegen andere aspecten, zoals de bedrijfseconomische gevolgen.

Bij deze beoordeling omtrent toelating zal tevens worden meegewogen of alternatieve huisvestingssystemen zijn toegelaten die uit een oogpunt van welzijn de voorkeur hebben. De kosten voor de behandeling van de aanvraag kunnen ten laste van de aanvrager worden gebracht.

Het stelsel beperkt zich tot seriematig geproduceerde huisvestingssystemen. Reden daarvoor is dat een systeem waarbij iedere concrete uitrusting, dus niet alleen de seriematige geproduceerde, preventief moet worden getoetst, met zich zou brengen dat alle bedrijven waar dieren voor de produktie van dieren afkomstige produkten worden gehouden hun concrete uitrusting ter toetsing zullen moeten aanbieden. Dit is uit een oogpunt van deregulering niet verdedigbaar. Voor het bedrijfsleven zouden van een dergelijk systeem grote lasten het gevolg zijn. Overigens zou een dergelijke procedure ook in administratief opzicht niet uitvoerbaar zijn, afgezien van het feit dat daarvoor een aanzienlijke uitbreiding van het ambtelijk apparaat zou moeten plaatsvinden.

Voor bestaande huisvestingssystemen is in artikel 37l quater een voorziening getroffen. Deze worden toegelaten voor een door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij vastgestelde termijn. Deze termijn zal zodanig worden vastgesteld dat daarmee rekening wordt gehouden met de economische afschrijvingstermijn voor huisvestingssystemen. Aangezien deze termijn kan verschillen naar gelang het huisvestingssysteem, bestaat de mogelijkheid tot differentiatie in termijnen. Na deze termijn dient voor deze huisvestingssystemen de hiervoor beschreven toelatingsprocedure te worden gevolgd.

Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het hiervoor beschreven stelsel voor huisvestingssystemen van overeenkomstige toepassing is voor aangewezen seriematig vervaardigde onderdelen daarvan of voor aangewezen seriematig vervaardigde voorzieningen binnen huisvestingssystemen. Bij voorzieningen kan onder meer gedacht worden aan apparaten die binnen een huisvestingssysteem worden gebruikt.

Onderdeel Y

In artikel 37n is naast wijziging van het facultatieve karakter van de bepaling in een verplicht karakter, thans het ten verkoop aanbieden van dieren strafbaar gesteld. Hierdoor kan ook het adverteren van handelswaren door handelaren in aangewezen gevallen een strafbaar feit opleveren.

Onderdeel BB

In artikel 37r wordt naast wijziging van het facultatieve karakter van het derde lid in een verplicht karakter, tevens een verbod opgenomen om wedstrijden te organiseren waarbij de snelheid of de kracht van dieren wordt beproefd danwel dieren daaraan te doen deelnemen, tenzij deze wedstrijden bij algemene maatregel van bestuur zijn toegelaten. Ingevolge dat artikel zal bijvoorbeeld de paardensport van het verbod worden uitgezonderd. Geen uitzondering zal worden gemaakt voor een aantal volksvermakelijkheden, zoals voor varkens- of kamelenrennen.

Onderdeel EE

In artikel 77e is reeds de mogelijkheid opgenomen om de tegemoetkoming in de schade die het gevolg is van maatregelen ter bestrijding van een besmettelijke dierziekte, met bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde percentages te verminderen naar gelang de inrichting van het bedrijf en de maatregelen die door de eigenaar zijn genomen om de gezondheid van de dieren op het bedrijf te waarborgen. Een dergelijke vermindering zal alleen kunnen plaatsvinden indien objectieve normen aanwezig zijn op grond waarvan wordt beoordeeld of de inrichting voldoet aan bepaalde eisen en de eigenaar voldoende maatregelen heeft genomen om de gezondheid van dieren op het bedrijf te waarborgen. Artikel 77e is in die zin aangepast, dat dergelijke normen in een algemene maatregel van bestuur worden vastgelegd.

Onderdeel OO

In artikel 81d is een aantal algemene maatregelen van bestuur toegevoegd aan de lijst van algemene maatregelen van bestuur die aan beide Kamers der Staten-Generaal worden overgelegd. Het gaat daarbij om de algemene maatregel van bestuur inzake het van toepassing verklaren van bepalingen van het wetsvoorstel op embryo's die zich buiten de baarmoeder bevinden (artikel 1, tweede lid), de algemene maatregel van

bestuur inzake nadere voorschriften omtrent het ritueel slachten (artikel 37k, negende lid), de algemene maatregelen van bestuur inzake nadere voorschriften ten aanzien van preventieve toetsing (artikel 371 bis, eerste lid; 371 quater; 371 sexies, tweede lid; 371 octies, eerste lid, 371 novies en 371 decies). Voorts is de Raad voor dierenaangelegenheden toegevoegd aan de instanties die zullen worden gehoord over ontwerp-algemene maatregelen van bestuur.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
G. J. M. Braks